

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (110) METAL·LÚRGICA (3). ABELLÓ i ROUMENS.

En l'anterior butlletí vam seguir l'evolució del taller dels germans Abelló Roca. A causa de fortes i contínues pèrdues, el cediran a Josep Paloma i Puigmartí, que s'especialitzarà en la fabricació de cardes de xapons per a la filatura de cotó i que perllongarà la vida del taller fins al principi de la passada dècada dels setanta.

Avui seguirem l'altra branca dels Abelló. Joan Abelló i Puig, amb l'ajut del seu germà Francesc, amdots cosins germans dels germans Abelló Roca regentava un altre taller de manyeria. Joan Abelló va ser sempre un ferm catalanista. Va ser, el 1907, un dels expulsats del Círcol Egarenc per ballar una sardana. Havia estat fundador i cantaire de l'Escola Coral, secretari de l'Agrupació Regionalista el 1904 i tresorer el 1917 de la refundada Associació Nacionalista. Es presentà per aquesta associació a les eleccions municipals d'aquell mateix any. En resultà elegit i fou nomenat segon tinent d'alcalde de la ciutat. Professionalment s'ensinistrà en els tallers Orun de Luse (alta Saona). Des de 1904 fou professor de pràctiques a l'Escola d'Arts i Oficis. Era també soci de Comas i Cia., empresa dedicada a la producció de potasses. Com a empresari metal·lúrgic havia presidit la patronal de Terrassa del metall. L'especialitat del seu taller seguia essent la construcció de cardes i pentinatges de llana. Com ja vam avançar en el suplement anterior, Joan Abelló morirà assassinat, el 12 de gener de 1921, víctima d'un atemptat que commocionà la ciutat. Un pistoler li engegà una colla de trets en el xamfrà dels carrers de Puignovell i de Sant Jaume quan sortia de la feina. Joan Abelló resultà malferit i morí a la matinada del dia següent. El seu germà Francesc emigrarà tot seguit a l'Argentina, i del taller se'n faran càrrec dos treballadors qualificats: el tècnic Josep Roumens i Puroll i el cap de taller Honorat Bassanyes i Juvinyà. Roumens en serà el titular, i Bassanyes, l'apoderat. El nom concret de l'empresa serà **Josep Roumens, successor de Joan Abelló.**

Josep Roumens era el nét de l'industrial bataner d'origen francès Tomàs Roumens i Artells, un dels fundadors de l'Institut Industrial, maridat amb Maria Casanovas i Falguera. Els fills d'aquest reputat bataner es van emparentar amb la flor i la nata de la societat terrassenca. Així, la Júlia esposà Pau Amat i Bogunyà, soci fundador d'Aymerich, Amat i Jover; la Gertrudis maridà el comerciant del carrer de la Font Vella Manuel Culell i Comas; la Mercè es casà amb el sastre del carrer de la Font Vella i soci d'Aranyó, Jover i Cia, Marc Jover i Barba; el Joan ho féu amb Montserrat Jover i Barba, germana de l'anterior, la Josepa, amb el fabricant Josep Cots i Buixell; el Pere, caixer del Banc de Terrassa, cap del sometent i un del fundadors de Ràdio Terrassa,

MAQUINARIA INDUSTRIAL

MAQUINARIA INDUSTRIAL
S. A. - C/ ALBERTA, 105 - TERRASSA
TELÈFON 41.000

Joan Abelló

Barcelona 11 de Febrer de 1921

Dios. Costa y Ibañeta

TERRASSA

My Bros. nios: Confirme lá mia lo corriente.

Los agude en cuenta:

Plas. 205.150.487/ Impagada L/ N/ Alberta de Plas. 205.

Queda de V. oficio. S. S.

S. S. S. S.

Joan Abelló

amb Isabel Ribas, filla de l'acabatat comerciant de llanes Pere Ribas i Oliart i germana de l'alcalde de Terrassa en temps de la dictadura de Primo de Rivera, Pere Ribas Martín; i finalment, l'Eduard, comerciant i pare del titular del taller de manyeria que ara estudiem, maridà Dolors Purull i Morros.

Josep Roumens i Purull era, com el seu antecessor en el taller, Joan Abelló, un ferm catalanista. El 1934 presidí la delegació a Terrassa de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana (APEC) i fou secretari d'Amics de la Sardana. Es casà amb Maria Pous i Agulló, de la Casa Pous, una popular botiga de teixits del carrer de Sant Pere.

El taller Roumens tindrà una vida normal fins a esclatar la Guerra Civil. Els excessos dels revolucionaris posen en perill la vida de Josep Roumens, que sofrirà un atemptat del qual sortirà només ferit en un dit. Roumens, atemorit, marxarà de Terrassa a Barcelona, on treballarà per a la Generalitat, que aprofitarà els seus coneixements tècnics per a la indústria bèlica.

El taller de Terrassa, com la pràctica totalitat de la indústria metal·lúrgica, s'adaptarà a la indústria de guerra, sotmès a un comitè de control que, segons el Decret de la Generalitat de 31 de gener del 1937, formaran Jaume Figueras i Francesc Orriols amb signatures conjuntes.

En vistes de l'imminent entrada de l'exèrcit franquista, i amb els seus antecedents de catalanista i d'haver treballat per a la Generalitat en la indústria militar, Roumens opta per exiliar-se a l'Amèrica llatina, on aconseguirà treballar en càrrecs oficials del govern de Colòmbia.

La bona situació econòmica i social a l'exili fa que Roumens vagi ajornant el retorn a la patria catalana. Mentrestant, a Terrassa, Bassaganyes segueix dirigint el taller amb el nom del seu soci exiliat fins a 1950, en què agafa la raó social **Roumens, SL**, i la participació a mitges de Josep Roumens i de Bassaganyes adopta forma pública i oficial. El taller dóna feina en aquesta època a una trentena d'operaris.

Finalment, Roumens torna a Terrassa i, el març de 1961 assumeix personalment la gerència, a la vegada que Basaganyes es retira de l'empresa. Per substituir-lo, Roumens nomena apoderats al cap de taller Ferran Velasco i Martínez, i el cap dels montadors, Joan Escofet i Ràfols. Roumens, però, havia tornat d'Amèrica amb leucèmia, malaltia que el portarà a la mort el gener de 1963 sense haver deixat descendència. La vídua de Roumens intentarà donar continuïtat al taller, confiant-ne la direcció al seu nebot, Josep Marqués i Izart, i amb altres alternatives. El taller, però, havia anat quedant obsolet, cosa que, juntament amb la greu crisi del ram tèxtil, portarà finalment al seu tancament al principi de 1981.

La Casa
JOSE ROUMENS
 sucesor de
JUAN ABELLÓ

deca a sus Bros. Clientes
Feliz y Próspero Año Nuevo
 al propio tiempo que se pone
 nuevamente a la apreciable
 órdenes para clientes asuntos
 les pueda ser útil referente al

Construcción • Reparación • Accesorios
 — y —
 Estudio de reformas
 — de —
MAQUINARIA INDUSTRIAL

Para hilatura de lana
 Retores • Abolladores • Barchinos de cardar con
 sus accesorios más modernos • Cargadores •
 Cortadores • Faltadores • Mecheros • Eje J y J y
 • a mordidos • Trazadores de cordón • Pul-
 leros • Transportadores para hacer el muelle con-
 tinuado y discontinuado, etc. etc.

Para estambre
 Abollones • Cardas • Muelles • Mecheros de pro-
 piedad, etc. etc.

Para aprestos
 Hidromotrices • Batidos • Resacas
 Puntos de cordón y mordidos • Luchadores
 • de mordidos • Batos, matorchados
 Fuentidos, etc. etc.

San Sebastián, 30 Taller Teléfono
 San Sebastián, 181 San Sebastián, 181 número 288

Sección Ingeniería
 "ABELLÓ"

TARRASA
 (Barcelona)